

Kdo chce s vlky žít, musí s nimi výt.
(k článku K.Hvížd'aly, TR13/2013)

Diskuse devíti prezidentských kandidátů probíhaly na veřejnoprávních i soukromých médiích; byl to jakýsi maratón veřejných diskusí, který musel být zejména pro starší kandidáty značně vyčerpávající. Pokud jsem měl možnost tyto „duely“ sledovat, Miloš Zeman ve všech jasně vítězil. Teoreticky mělo jít o vzájemné diskuse (či klání) kandidátů; ve skutečnosti vstupovali významně do hry moderátoři, kteří mohli méně obratného diskutéra snadno „potopit“. Podle mého názoru na to doplatil Jan Fišer, který měl podle průzkumů vysoké preference, ale měl málo zkušeností s médii, byl na naše poměry „příliš slušný“¹. Miloš Zeman uplatnil nejen své obsáhlé teoretické znalosti a zkušenosti premiéra, ale zejména svou řečnickou zdatnost a pohotovost. Dokázal držet moderátory „od těla“ a nedal se tak spoutat ve svém projevu.

Rozhovory s politiky bývají vedeny podle zásad asertivity a podobají se zápasu judo. Moderátoři používají metodu „ohrané gramofonové desky“ a vracejí se opakovaně k téže otázce, čímž drží politika „na uzdě“; Miloš Zeman se však dovede ze smyčky vysmeknout, říci své a pak přesvědčit moderátora, že odpovídá na jím kladenou otázku. Všeobecně se předpokládá, že politici lžou. Bylo by ideální, kdyby se diskutovalo otevřeně bez taktizování; za současného stylu vedení televizních debat znamená otevřenost a pravdivost předem prohru². Musela by se změnit pravidla moderování, tak aby byla slušnost na obou stranách.

V závěrečném duelu s Karlem Schwarzenbergem pronesl Miloš Zeman dva nepravdivé výroky, které byly soudně „opuncovány jako lži“; lež je přitom úmyslná nepravda. Zde bych se chtěl pana prezidenta zastat, i když lhát se nemá. V prvním případě – že předkové Karla Schwarzenberga byli nacisté – vyplynul zřejmě z neznalosti, nešlo o úmyslnou lež. K nacistům se hlásili příslušníci jiné větve rodu. Bylo však velmi nezodpovědné to tvrdit bez důkladného ověření faktů. Druhá nepravda – o výroci představitelů vysídlených Němců, speciálně pana Posselta, byla „střílením od boku“, to lze omluvit jen celkovou únavou. Nikdo z nás není dokonalý; pokud by Zeman dbal na pravdivost svých tvrzení příliš úzkostlivě, asi by neuspěl. Je to jakási vada na kráse.

Paradoxně, také autor článku, Karel Hvížd'ala, se dopouští v posledním odstavci něčeho podobného, když tvrdí, že za minulého režimu „skutečná kultura se přestěhovala do disentu...“. Stačilo by kdyby si pan Hvížd'ala poslechl pořad „Liturgický rok na Svatojakubském kúru“, vysílaný na Vltavě. V mnoha kostelech se v oné době provozovala (většinou amatérsky) hudba na vysoké úrovni a kostely byly plné; dnes tato kultura živoří a kostely zejí prázdnotou³. Podobně to dopadlo s mnohými amatérskými a profesionálními tělesy.

Jan Matys

www.technologie-kvalita.cz/honza
www.youtube.com/user/Hajovnasloup

¹ V jedné debatě se například moderátor Jana Fišera opakovaně ptal, jak vyjde s financemi, zda nepřekročí limit. Na to mohl Fišer jen opakovaně odpovídat že věří, že limit nepřekročí...

² Podobnou zkušenost jsem měl jako středoškolský učitel a lektor kursů dospělých – jeden posluchač dovedl rozbít celý kurs, pokud jej člověk včas „neut'al“

³ sám jsem byl poslední cca 4 roky členem Svatojakubského sboru; nyní tam (pokud vím) již sbor není